Ansøgningsskema om konkrete forsøg i Frikommuneforsøg III

Vejledning til udfyldelse af skemaet kan findes på www.oim.dk

Ansøger(e)	København Kommune			
Befolkningsgrundlag	613.300 borgere i kommunen			
Titel på forsøg	Fremleje til almen praksis til under markedsvilkår			
Kontaktperson	Specialkonsulent Jaqueline Weber			
	Telefon	2943 0936	**E-mail**	e51s@kk.dk
Dato for ansøgning	20. juni 2019			

1. Beskrivelse af forsøget

København Kommune ønsker at iværksætte et forsøg omhandlende det nære og sammenhængende sundhedsvæsen – overgange mellem kommunale og regionale sundheds- og plejetilbud.

København Kommune ønsker at bidrage til at sikre nærhed mellem sektorerne og derved at sikre tværsektoriel opgaveløsning og samarbejde på tværs til gavn for byens borgere. Derfor ønskes der iværksat et forsøg målrettet almen praksis i København Kommune, som skal afdække muligheden for at gøre det mere attraktivt at være praktiserende læge i byen ved at nedsætte huslejen til under markedsvilkår. Formålet med forsøget vil være at sikre lægedækningen.

Lægedækningstruet

København Kommune er lægedækningstruet, og ifølge den langsigtede prognosemodel for kapacitetsplanlægning i almen praksis vil København frem mod 2023 have brug for 72 nye praktiserende læger som følge af befolkningsvækst og pension blandt de praktiserende læger.

Den store population af ældre borgere og borgere med kroniske sygdomme betyder, at flere opgaver overdrages fra de specialiserede hospitaler til kommunen og almen praksis, som en del af udviklingen af det nære sundhedsvæsen. En forudsætning for opgaveløsningen er en tilgængelig almen praksis, der aktivt samarbejder med kommunen om behandling af borgerne i deres nærmiljø. Dertil vanskeliggør en utilgængelig almen praksis visionen i Københavns Kommunes sundhedspolitik om at sikre lige muligheder for at leve et godt og langt liv.

For at sikre lægedækningen fremadrettet har Sundheds- og Omsorgsudvalget i Københavns Kommune vedtaget en strategi for lægedækning.

Med strategien opstilles en vision om, at Københavns Kommunes borgere har let og lige adgang til lægebehandling, hvorfor vi vil bidrage til modernisering af almen praksis, så det bliver mere attraktivt at være alment praktiserende læge i Københavns Kommune.

Samtidig vil vi frem mod 2030 arbejde mod at opfylde følgende målsætninger, hvoraf de første tre er i overensstemmelse med regeringsudspillet 'En læge tæt på dig – en plan for fremtidens almen praksis' fra juni 2018:

1. 90 % af de alment praktiserende læger er i en flermandspraksis.
2. Antallet af praksispersonale øges med 50 %.
3. 70 % af lægepraksis har åbent for patienttilgang.
4. Alle udsatte boligområder har praktiserende læge i nærområdet.

For at komme i mål med strategien har Københavns Kommune iværksat forskellige tiltag såsom etablering af task force med Region Hovedstaden, ansættelse af praksiskonsulent, der skal beskæftige sig med lægedækning, ansøgning og udmøntning af midler fra regeringspuljer til etablering af flermandspraksis på Amager og Sluseholmen samt etablering af task force på tværs af forvaltningerne i kommunen for at sikre én indgang for almen praksis til Københavns Kommune. Denne indsats skal således ses i sammenhæng med de øvrige tiltag, som Københavns Kommune iværksætter og afprøver for at sikre lægedækningen i byen.

Udfordringer med udlejning til almen praksis
Egnede lokaler til flermandspraksis til et rimeligt huslejeniveau er en af de væsentligste motivationsfaktorer for at tiltrække praktiserende læger til København. Derfor er Københavns Kommune særligt opmærksom på at fremskaffe såvel kommunale lejemål som tredjemandslejemål til flermandspraksis.

Sundhedsloven §205 b foreskriver, at kommunen kan tilvejebringe og fremleje lokaler til almen praksis på markedsvilkår. Loven udgør en hindring for Københavns Kommune, idet huslejen skal fastsættes højere end kommunens faktiske udgifter ved lejemålet i to tilfælde:

1. Når Københavns Kommune lejer en bolig og istandsætter med henblik på at etablere en flermandspraksis, skal istandsættelsen ifølge lovgivningen lægges oveni huslejen til almen praksis. Dette resulterer i, at markedslejen bliver så høj, at den er en massiv barriere for at tiltrække praktiserende læger til lejemålet.

2. Når Københavns Kommune fremlejer kommunalt ejede lokaler, hvori der tidligere har været kommunal aktivitet til almen praksis til markedsvilkår, overstiger huslejen ejendomsudgifterne ved lejemålet, hvilket resulterer i, at det bliver mindre attraktivt for almen praksis som lejer.

Frikommuneforsøget
På den baggrund ønsker Københavns Kommune at ansøge om tilladelse til at fravige kravet fremsat i Sundhedsloven §205 b og i stedet fastsatte huslejen på et niveau, som svarer til kommunens faktiske udgifter.

Forsøget vil blive afprøvet på lokaler ejet af Københavns Kommune, hvori der tidligere har været kommunal aktivitet samt på følgende tre typer af tredjemandslejemål:

1. Lejemål, hvor der i forvejen er kommunal aktivitet, da det vil bidrage til at skabe sammenhængende patientforløb på tværs af sektorer,
2. Lejemål i almene boligområder, herunder ghettoområder, for at øge ligheden i sundhed,
3. Lejemål i nye byudviklingsområder, der ikke er omkredset af eksisterende by, og derved ikke har adgang til allerede nedsatte praktiserende læger, for at sikre lægedækningen.

2. Mål, forventede resultater og eventuelle målsætninger forsøget retter sig imod

Overordnet skal indsatsen bidrage til at opfylde visionen og målsætningerne i strategi for lægedækning i Københavns Kommune, som er i tråd med regeringsudspillet 'En læge tæt på dig – en plan for fremtidens almen praksis' fra juni 2018. Således vil indsatsen blive en ud af flere strategiske tiltag, som iværksættes og afprøves for at gøre det mere attraktivt at være praktiserende læge i Københavns Kommune.

Københavns Kommune forventer, at indsatsen vil bidrage til, at der etableres flere flermandspraksis i byen, og derved at flere praktiserende læger nedsætter sig med dertilhørende praksispersonale og uddannelseslæger. Som resultat heraf vil flere københavnske borgere få en fast praktiserende læge, og der vil i højere grad blive henvist til de kommunale tilbud. Samtidig vil indsatsen bidrage til, at flere praktiserende læger ser Københavns Kommune som en attraktiv by at nedsætte sig i.

Indsatsen medfører en potentiel mindre huslejeindtægt for Københavns Kommune, og der er ingen økonomisk gevinst for kommunen ved forsøget.

3. Konkrete behov for forsøgshjemler, undtagelser fra gældende lovgivning m.v.

Sundhedslovens §205 b foreskriver, at Københavns Kommune kan tilvejebringe og udleje lokaler til almen praksis, såfremt det foregår på markedsvilkår. Lovgivningen giver anledning til to problemstillinger i Københavns Kommune, idet huslejen til de praktiserende læger skal fastsættes højere end kommunens faktiske udgifter ved lejemålet, og som gør det mindre attraktivt for almen praksis at nedsætte sig.

Der er tale om;

a) Når Københavns Kommune lejer en bolig af fx et alment boligbyggeri eller af en privat udlejer og istandsætte lejemålet for eksempelvis statslige puljemidler med henblik på at etablere en flermandspraksis. Da istandsættelsen ifølge lovgivningen skal lægges oveni huslejen til almen praksis, bliver resultatet, at markedslejen bliver så høj, at den er en barriere for at tiltrække praktiserende læger til lejemålet.

b) Når Københavns Kommune fremlejer kommunalt ejede lokaler, hvori der tidligere har været kommunal aktivitet til almen praksis til markedsvilkår, overstiger huslejen de faktiske udgifter ved lejemålet, hvilket resulterer i, at det bliver mindre attraktivt for almen praksis som lejer.

Derfor ønsker Københavns Kommune at søge om tilladelse til at fravige kravet fremsat i Sundhedsloven §205 b om, at tilvejebringelse og udlejning af lokaler til almen praksis sker på markedsvilkår for kommunale lejemål, hvori der tidligere har været kommunal aktivitet og for tre typer af tredjemandslejemål.

4. Hvordan realiseres de forventede resultater

Forsøget vil blive forankret i Center for Sundhed, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune og vil indgå som en handlemulighed under strategi for lægedækning i Københavns Kommune, der har til formål at sikre lægedækningen i byen på sigt.

Såfremt forsøget godkendes, vil det blive implementeret på to igangværende projekter, som Københavns Kommune har fået midler til fra de to regeringspuljer til etablering af læge- og sundhedshuse udmøntet i maj 2018 og 2019. Københavns Kommune fik henholdsvis 7,5 mio. kr. og 6,7 mio. kr. til etablering af flermandspraksis på Amager og Sluseholmen. Kommunen er i dialog med interesserede læger, men der er endnu ikke indgået kontrakt, og huslejeniveauet er det store omdrejningspunkt for den nuværende dialog, hvortil det vil hjælpe betragteligt at komme i mål, hvis muligheden for at fremleje til en husleje, der dækker kommunens faktiske udgifter bringes i spil. Praksissen på Amager bliver på 500 m2 og forventes at være klar primo 2019, og praksissen på Sluseholmen bliver på ca. 400 m2 og forventes at være klar september 2020.

Dertil vil Københavns Kommune fremadrettet være opmærksom på muligheden for at fremleje til under markedsvilkår til almen praksis, når egnede kommunale lejemål, der tidligere har været anvendt til kommunal aktivitet, bliver ledige.

Hvis der inden for forsøgsperioden udbydes en ny statslig pulje målrettet etablering af læge- og sundhedshuse, vil puljen også indgå i indsatsen.

Indsatsens omfang vil være begrænset, og Københavns Kommune vurderer, at der vil være tale om mellem fem til 10 tilfælde, hvor fravigelsen af Sundhedsloven §205 b vil bringes i spil. Derfor er det vores vurdering, at lovens overordnede formål fortsat vil efterleves, da indsatsen ikke vil have en omfattende effekt på det frie udlejningsmarked. Til gengæld vurderes indsatsen at have en stor effekt på at sikre de københavnske borgere en tilgængelig almen praksis.

Forsøgsperioden dækker ikke nødvendigvis de praktiserende lægers fulde lejeperiode, hvorfor huslejen naturligvis vil afspejle markedslejen efter 2023. I disse tilfælde vil huslejenedsættelsen som udgangspunkt være et incitament til at nedsætte sig og en hjælp i opstartsperioden for de praktiserende læger.

5. Evaluering/opfølgning

Københavns Kommune vil ved forsøgets afslutning afdække indsatsens resultater ved i evalueringen at lægge vægt på:

- I hvilket omfang er indsatsen blevet benyttet?
- Har indsatsen bidraget til, at der er kommet flere praktiserende læger til kommunen?
- Har indsatsen bidraget til en ændring af praksisstrukturen i kommunen?
- Har indsatsen bidraget til, at Københavns Kommune er en mere attraktiv by at nedsætte sig i for praktiserende læger?
- Har indsatsen bidraget til, at der er kommet mere praksispersonale til byen?
- I hvilket omfang har indsatsen bidraget til, at flere borgere har fået en fast praktiserende læge?
- Hvilken betydning har det haft for den enkelte borger, at der er kommet en praktiserende læge i nærområdet?
- I hvilket omfang har indsatsen bidraget til, at der er flere henvisninger til kommunale tilbud?

Indsatsen vurderes ikke at have utilsigtede konsekvenser, idet der er tale om, at indsatsen omfang er begrænset.